

Seizoensgebonden agressie en groepsstructuur bij ringstaartmaki's

M.A. IJmker¹

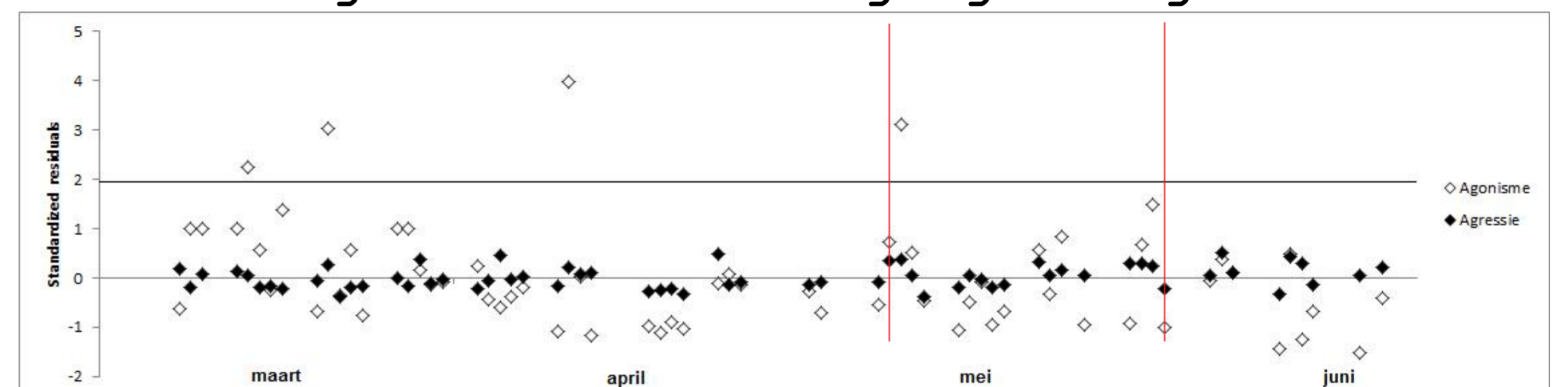
¹Ouwehands Dierenpark Rhenen

Introductie

- "Targeted Aggression" (TA), bedoeld om andere individuen uit de groep te jagen is een terugkerend fenomeen. In het wild is dit gedrag geassocieerd met (te) hoge voedselcompetitie
- Kan problematisch zijn in gevangenschap, weggejaagde individuen kunnen niet weg en dus ernstig gewond raken.
- Groepen zijn normaal gesproken georganiseerd naar matrilineën en de sterkste sociale verhouding is moeder-dochter. Mannetjes zijn perifeer.
- Inzicht in de groepsstructuur en de sociale verhoudingen kan aanknopingspunten bieden om deze vorm van agressie te herkennen en mogelijk voorkomen.

Resultaten

- Niet significant meer agonisme op dagen met TA (figuur 1).
- Geen significante verhoging in agressie

Figuur 2: Agonisme (1-4) en agressie (2-4) per dag. Horizontale zwarte lijn is significantie grens ($p < 0,05$). Verticale rode lijnen zijn dagen met een moment van TA.

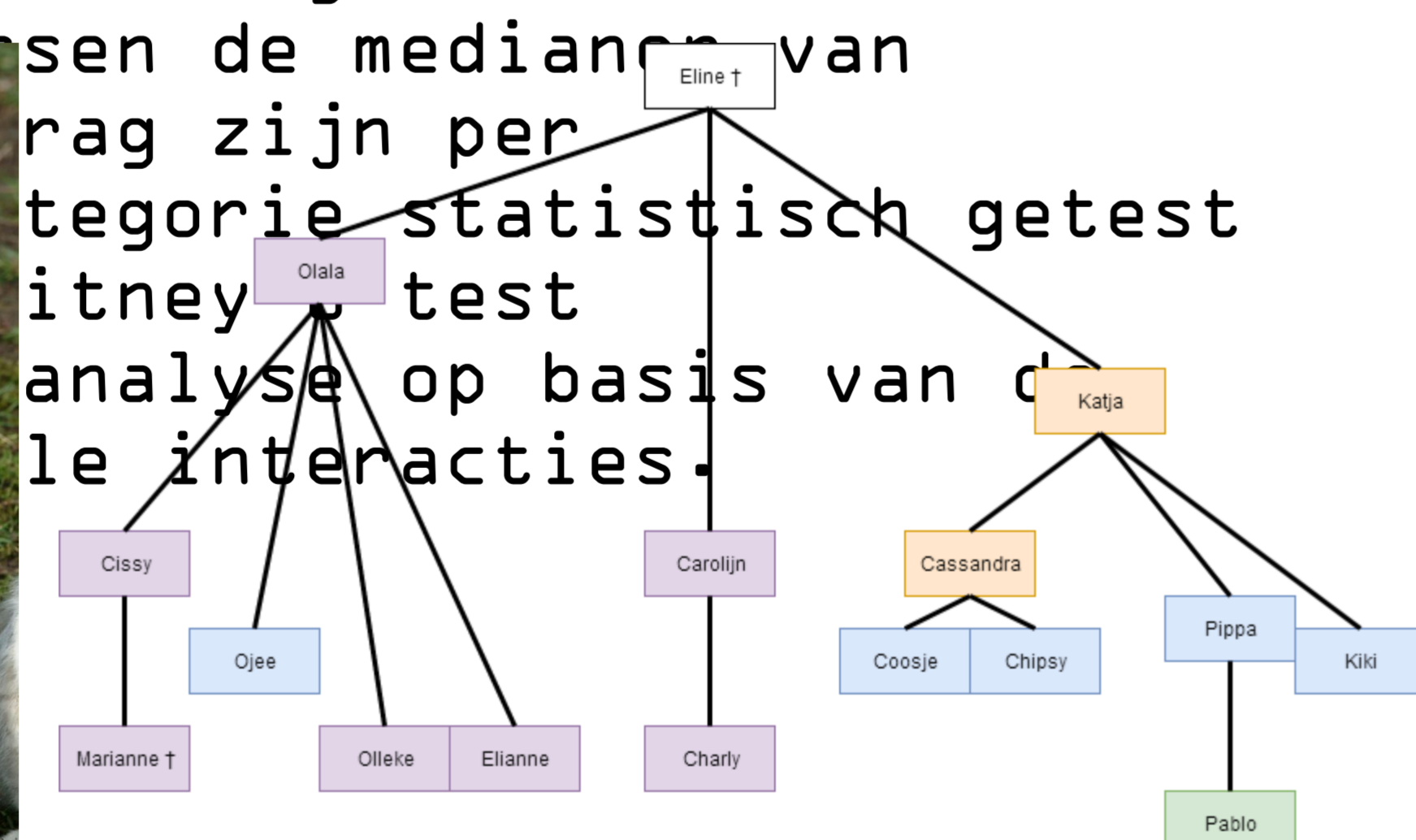
- Dagen met meer dan gemiddeld agonisme wordt verklaard door voertype (rozijnen), wat niet vaak werd gevoerd.

- **Significant meer agonisme wanneer individuen in onderverwachtingscategorie is.**

Categorie	Mediaan	IQR (n)	significantie
1	0,5	[1] (10)	a
2	0	[0] (5)	a
3	2	[3] (11)	b
4	2	[6] (21)	b, c
5	5	[11] (31)	c

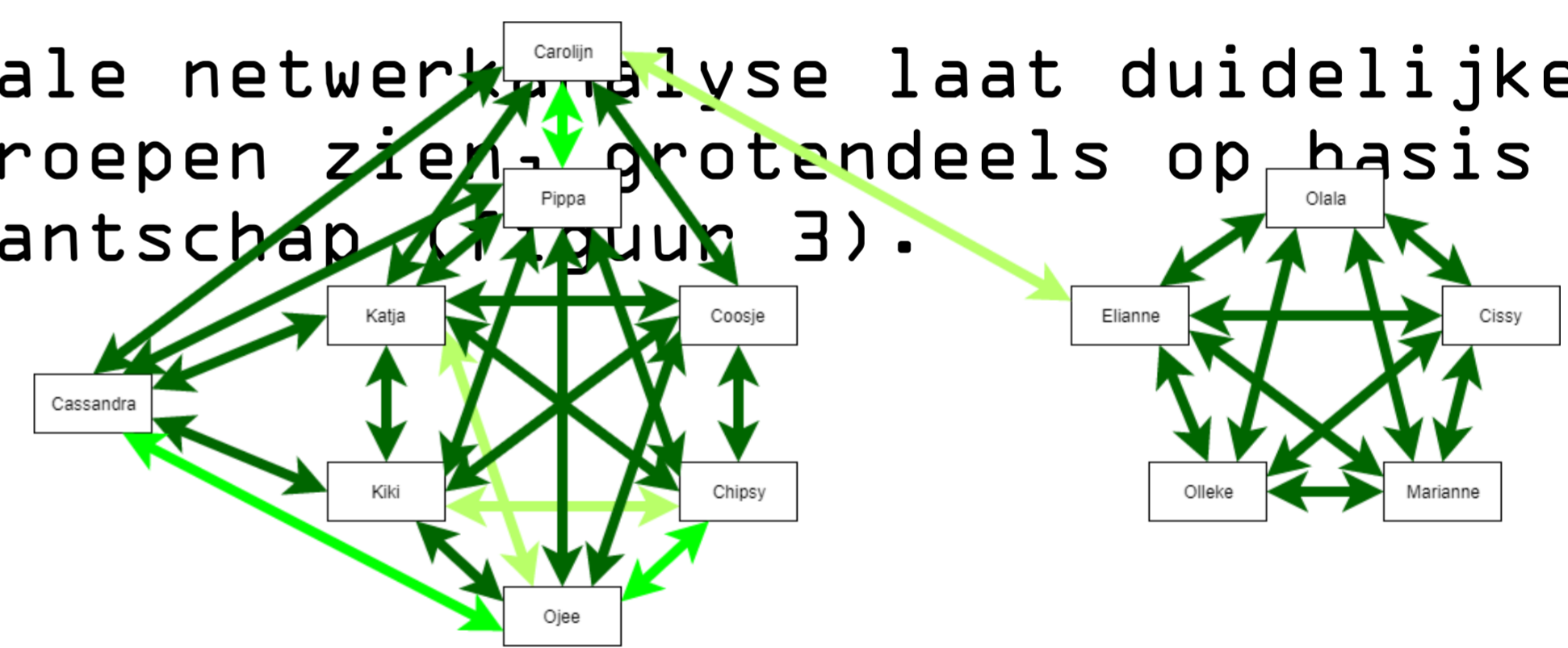
Methode

- Alle ringstaartmaki's zijn individueel herkenbaar en de stamboom is bekend (figuur 1).
- Observaties gedaan van sociale interacties, zowel positief als negatief gedurende 4 maanden (maart t/m juni)
- Onderscheid in mate van agonistisch gedrag
 1. wegspringen (conflict vermijding)
 2. agressie (korte fysieke interactie; slaan/duwen)
 3. jagen (achtervolging over >5m)
 4. extreme agressie (bijten/vacht uittrekken), meestal geassocieerd met TA

Figuur 1: Stamboom van de groep ringstaartmaki's in Ouwehands Dierenpark. Verschillende kleuren geven voormalige groepsindeling aan.

- Sociale netwerk analyse laat duidelijke subgroepen zien, grotendeels op basis van verwantschap (figuur 3).

Figuur 3: Positief sociaal netwerk

- Vrijwel alle agressie tussen subgroepen, incl. TA
- Chippsy, Coosje en Ojee zijn van moeders (Cassandra en Olala) gescheiden geweest en hebben geen sociale band en staan onderaan de rangorde.

Discussie en conclusie

- TA is niet te voorspellen op basis van agonistische interacties.
- Verwantschap voorspelt de richting van agressie en daarmee de subgroepen.
- Moeder-dochter relatie is de belangrijkste basis van een subgroep, scheiding lijkt een negatief effect te kunnen hebben op de sociale status van de dochter.

Ouwehands DIERENPARK